

Over kanker op de werkvloer

Blijf met die collega in gesprek

Over kanker wordt op de werkvloer niet graag gesproken. Toch is dat nodig, ook door de or. Al was het maar omdat steeds meer mensen de ziekte overleven en weer aan de slag willen.

Een ondernemingsraad kan een belangrijke rol spelen in het adviseren en kennis delen rondom het thema kanker en werk. Zodat je kunt meepraten over wat je binnen de organisatie kan doen om zieke werknemers succesvol terug te laten keren op de werkvloer.

Susan Doreleijers is personeelsadviseur verzuim en re-integratie bij Brabant Zorg. Het is haar dagelijks werk om teammanagers en hun medewerkers te begeleiden als sprake is van langdurig verzuim. Zij kan zich goed voorstellen dat ondernemingsraden het thema op de agenda zetten: 'Idealiter is de or een afspiegeling van het bedrijf. Zij kunnen onderwerpen vanuit hun achterban meenemen in het overleg met de directie. Zoals kanker op de werkvloer. Toch denk ik dat je dat breder moet trekken door het thema onderdeel te maken van een solide beleid ten aanzien van verzuimbegeleiding in zijn algemeen. Bij Brabant Zorg hebben we dat inmiddels opgepakt. Eind 2017 moesten we een bedrijfsartsenteam werven. Daar had de ondernemingsraad een belangrijke rol in. Maar de or heeft natuurlijk ook een rol als het gaat om werkdruk, om het leveren van het juiste personeel en de juiste hoeveelheid medewerkers.'

In gesprek blijven

Niettemin onderkent Susan dat kanker in de verzuimbegeleiding een bijzondere status heeft: 'Kanker is een ziekte met een lange nasleep. Belangrijk is dus dat je als werkgever met degene die het treft in gesprek blijft. Dat je samen bekijkt wat past bij jou in de verschillende fases van jouw behandeling. Maar ook daarna. Hoe ziet het er dan voor je uit? Ben je nog in staat om hetzelfde concen-

tratievermogen op te brengen, heb je nog dezelfde energie, is die er niet meer of nóg niet? Laat me een voorbeeld geven van hoe we dat in onze organisatie in praktijk brengen. Een van onze medewerkers kreeg de gevreesde diagnose. Tijdens haar behandelingstraject wilde ze actief blijven. Na overleg met haar werd besloten om dat niet op haar eigen locatie te laten doen, omdat dat voor haar een halfuur autorijden was. Ze had gezegd dat ze wel wilde blijven werken maar tegelijk wilde zorgen voor haar conditie. Toen vonden we een werkplek waar

Nationale Kanker en Werk Dag

De dag staat in het teken van de dagelijkse praktijk van kanker op de werkvloer. Het programma neemt werkgevers en werknemers mee in wat er gebeurt op het werk wanneer een werknemer de diagnose kanker krijgt, behandeld wordt en weer aan het werk gaat. De impact, de gevolgen en de praktijk worden aan de hand van indringende scènes voelbaar gemaakt. Acteurs bieden in interactieve scènes handvatten voor het omgaan met kanker op de werkvloer. Zo wordt duidelijk wat er wél kan.

De Nationale Kanker en Werk Dag is een initiatief van Groep Werk & Kanker en de Stichting Jij Speelt de Hoofdrol. Beide partijen hebben samen de stichting Nationale Kanker en Werk Dag opgericht en willen werknemers en werkgevers uit allerlei richtingen samenbrengen om te praten over hun ideeën over kanker en werk. Met als doel over vijf jaar het behoud van werk voor alle kankerpatiënten te realiseren.

Meer informatie: www.nationalekankerenwerkdag.nl

Jeanne van de Reek was te moe om het aan te kaarten bij de ondernemingsraad.

ze met de fiets naartoe kon. Inmiddels is ze weer terug op haar eigen locatie, in haar oude functie.'

Volgens Susan moeten teammanagers niet bang zijn om het gesprek aan te gaan met medewerkers die kanker hebben: 'De meesten doen dat nu al vanzelf. Maar bij sommigen zie je schroom. Daarom hebben we over het thema op ons intranet volop informatie- en voorlichtingsmateriaal voor teammanagers. Dit geeft hen handreikingen om met dergelijke situaties om te gaan. En uiteraard, ik zei het al, begeleiden we hen ook persoonlijk. Daarnaast is het natuurlijk fijn dat er gespecialiseerde re-integratiebureaus zijn die ons daarin kunnen helpen en een medewerker gedurende het hele traject kunnen coachen en begeleiden.'

Bureaucratie

Lopen gesprekken met werkgevers altijd zo soepel als het gaat om kanker op de werkvloer?

'Was het maar waar,' zegt Jeanne van de Reek. Zij werkte op de ontwerpafdeling van een stoffenfabriek en kreeg bijna twee jaar geleden kanker. De behandelingen waren van dien aard dat langdurig aan een stuk zitten niet meer mogelijk was. Omdat ze tijdens de behandelingen niet alleen maar thuis wilde zitten en ziek zijn, besloot ze weer te gaan werken. Haar leidinggevende vroeg wat hij voor Jeanne kon betekenen. En toen begon de ellende pas: 'Ik heb vanwege mijn klachten gevraagd om een zit-staan-bureau. Toen moest dat simpele verzoek langs meerdere afdelingen. Lang verhaal kort: het heeft een jaar geduurd voor dat meubel er kwam. Je begrijpt met hoeveel plezier ik dat jaar naar mijn werk ging. Uiteindelijk kwam ik terecht in een depressie. Daarbovenop zette de Wet verbetering poortwachter mij in het Spoor2-traject, wat betekende dat ik ook moest gaan solliciteren. Enerzijds had ik dus te maken met een bureaucratische werkgever die ook niet goed raad wist met de situatie en vergat dat ik Jeanne was en een rotziekte had. Aan de andere kant kreeg ik te maken met wetgeving die de werkgever en niet de zieke medewerker beschermt. Of ik het heb aangekaart bij de ondernemingsraad? Laat me niet lachen. Daar was ik gewoon te moe voor.'

Terugkeer arbeidsproces

Constant van Meel werd ziek toen hij in between jobs was. Inmiddels is hij via zijn eigen netwerk weer aan de slag.



Susan Doreleijers

Volgens hem heeft hij geluk gehad om als ex-kankerpatient van 55 plus weer aan het werk te gaan. 'Niettemin,' zegt hij, 'kan iemand die kanker heeft gehad waardevol zijn voor een bedrijf. In aangepaste vorm wellicht, maar desondanks waardevol. Ik wil ervoor pleiten dat dat meer gebeurt. Vroeger had ik een leidinggevende functie. Dat hoeft voor mij niet meer per se. Ik heb nu een functie die past bij de nieuwe versie van mezelf. Want hoewel ik genezen ben, liet de ziekte wel haar sporen achter. Gelukkig vond ik werk gevonden bij een klein bedrijf in lease-auto's. De eigenaar daarvan heeft een vrouw die borstkanker heeft gehad, hij begrijpt mijn verhaal. Daarin is hij een witte raaf. Mijn persoonlijke ervaring leert dat er rondom kanker een aura hangt. Niettemin ben ik beter, aangepast beter weliswaar, maar toch beter en bovendien inzetbaar. Dat zouden werkgevers moeten weten over de ziekte kanker. Er is een hele behoorlijke terugkeer in het arbeidsproces mogelijk. Het is goed dat re-integratiebureaus daar een rol bij spelen. Zij behoeden je er met hun kennis voor dat je tijdens je herstel van het kastje naar de muur wordt gestuurd door overheidsinstanties als bijvoorbeeld het UWV.' **L**